

ЮРИДИЧНИЙ ВИСНОВОК

щодо перспектив впровадження цифрового телебачення на регіональному та місцевому рівні

Підхід до впровадження цифрового телебачення, визначений у рішеннях Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, затверджений у 2010-2011 роках створює наступні проблеми для подальшого існування регіональних та місцевих телекомпаній.

1. Обмеження щодо кількості місць в багатоканальних цифрових телемережах, призначених для регіональних та місцевих телекомпаній

Відповідно до пункту 5.4. Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору (нова редакція, затверджена 1 грудня 2010 року) «Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення надає переважне право на отримання ліцензії на мовлення на Телемережах ... трьом провідним регіональним/місцевим телекомпаніям у кожному регіоні (на мовлення в межах регіону/міста)».

В публічних коментарях члени Національної ради пояснювали це тим, що після скасування призначення багатоканальної телемережі МХ-5 виключно для місцевого мовлення, ця мережа, в якій можна розмістити 8 телеканалів буде транслювати 4 загальнонаціональні державні телеканали, 1 регіональний державний телеканал (ОДТРК) та 3 провідних регіональних чи місцевих телеканали.

16 травня 2011 року Національна рада прийняла рішення про розбудову багатоканальної телемережі МХ-5 в стандарті наступного покоління DVB-T2, який дозволяє на третину збільшити кількість телеканалів, тобто не зашкоджуючи якості сигналу у цій мережі тепер можуть транслюватись понад 12 телеканалів. Втім, Національна рада заявила, що кількість місць для регіонального та місцевого мовлення залишається незмінною, тобто лише 3 місця. А додатковий ресурс мультиплексу буде зарезервованій для трансляції у майбутньому телебачення підвищеної чіткості.

При цьому в кожній області України існує як мінімум по 1-3 потужних регіональних телеканали та значна кількість місцевих (в Дніпропетровській, Донецькій та Одеській областях їх понад 20). Відповідно, переважна більшість місцевих телеканалів не потраплять до мережі МХ-5 і після завершення строків переходу на цифрове мовлення (у 2015 році) будуть змушені припинити роботу.

З огляду на те, що телебачення підвищеної чіткості є доволі дорогим як для мовників, так і для глядачів (телевізори, які можуть його приймати коштують значно дорожче, ніж стандартні), недоцільно резервування для цього стандарту місце в мультиплексі за рахунок припинення діяльності низки місцевих телекомпаній.

2. Діяльність ТОВ «Зеонбуд», яке має ліцензії оператора телекомунікацій та провайдера програмної послуги на чотири багатоканальні телемережі та займає монопольне становище

Відповідно до конкурсних умов «До закінчення терміну подачі заяв на участь у конкурсі ТРО повинна ... підписати відповідну угоду з оператором багатоканальної телемережі МХ-5 ТОВ „ЗЕОНБУД”, м. Київ, та письмово поінформувати про це Національну раду».

Хоча типові угоди та тарифи оператора поки що не оприлюднені, члени Національної ради публічно повідомили, що ці угоди передбачатимуть оплату послуг оператора з вересня 2011 року за цінами, що для кожної телекомпанії дорівнюватимуть витратам на оплату послуг Концерну РРТ (основного оператора аналогового телебачення). Але при цьому треба брати до уваги, що телекомпанія сплачувала Концерну РРТ за одноособове використання свого передавача, тоді як цифровий передавач використовується 8-12 телекомпаніями спільно. Наразі невідомо, чому компанія-монополіст ТОВ «Зеонбуд» визначила, що її тарифи будуть фактично в 8-12 разів вищими за тарифи Концерну РРТ на аналогічні послуги.

З огляду на те, що на сьогоднішній день в Україні немає жодного телевізора, здатного приймати стандарт DVB-T2, протягом 2011-2012 років цифрове телебачення, яке буде здійснюватись паралельно з аналоговим, залишатиметься повністю збитковим. Таким чином, всі витрати за впровадження цифрового телебачення наразі покладаються на телекомпанії, тоді як ТОВ «Зеонбуд» планує отримати надприбутки.

Виходячи із низької рентабельності місцевих телекомпаній, практично жодна із них не витримає такого фінансового навантаження. Отже, навіть ті із них, які отримують місця в МХ-5, збанкрутують до закінчення паралельного мовлення.

3. Відмова від побудови інфраструктури цифрового телебачення шляхом створення синхронних зон мовлення

Національна рада дозволила ТОВ «Зеонбуд» розбудовувати мережі цифрового телебачення шляхом встановлення окремих потужних передавачів. Це значно скоротило його витрати на придбання та обслуговування обладнання.

Водночас, внаслідок такого підходу зменшується сукупна кількість частотного ресурсу, який зможе використовувати Україна для цілей цифрового телебачення, а також погіршується щільність покриття території країни телевізійним сигналом.

В результаті, держава не отримає додаткового частотного ресурсу, який, зокрема, можна було б використовувати для місцевих телекомпаній.

Крім того, значно збільшилась відстань від окремих населених пунктів, в яких працюють телекомпанії, до найближчого передавача. Відповідно до конкурсних умов «ліцензіат зобов'язаний власними силами забезпечити доставку своєї програми до станції мультиплексування багатоканальної телемережі МХ-5, що знаходиться за адресою відповідної передавальної станції». Навіть якщо така доставка виявиться технічно можливою, та якщо на найближчому передавачі знайдеться вільний канал для місцевого мовника, це збільшить його щомісячні витрати на 3-5 тисяч гривень залежно від відстані та способу доставки сигналу.